

que, realment, de monopoli estatal ha esdevingut una multinacional global. Fa notar les estretes relacions entre Telefónica i el poder, especialment durant els vuit anys de govern del PP. Remarca el paper de qui fou el seu president, Vilallonga, al qual li varen encomanar des del Govern espanyol l'objectiu fonamental de créixer. Per tant, va fer inversions per controlar determinats grups de mitjans de comunicació de massa, la telefonia mòbil, Internet i els mercats exteriors.

- 3) Pel que respecta a l'anomenada «nova economia», considera que hauria d'emprar-se l'expressió «economia Internet», i fa observar el rol destacat que hi tenen les empreses d'aquest sector. És interessant el que hi exposa sobre els símbols capitalistes, és a dir, els grups empresarials en la societat de la informació, i fa una referència als qui controlen el mercat de la digitalització.
- 4) Mostra que el sector energètic ja no és el factor econòmic clau, car està sent substituït per l'economia de la societat de la informació. En aquest sentit, afirma que l'electricitat ha esdevingut el seu element clau. Això significa que requereix grans inversions

empreses d'aquest àmbit és més aparent que no pas real. El que s'ha produït principalment ha estat la seva concentració. Lamenta la mala qualitat del servei elèctric, que, segons al·leguen les empreses, és degut a l'augment del consum. Per a ella són excuses, ja que la realitat és que les xarxes actuals de distribució són obsoletes per a les necessitats actuals.

Com a cloenda, assenyala que les grans empreses multinacionals han disposat del suport clau de la banca, fet que no sempre és prou conegut, així com d'ideòlegs i grups de pressió, en un marc polític dominat per les polítiques públiques ultraliberals iniciades per Reagan i Thatcher.

Aquesta breu reflexió em permet afirmar que no ens trobem amb un treball pròpiament de recerca convencional. És un text expositiu molt elaborat sobre problemes reals que han sorgit en la societat de la informació, els quals, al seu entendre, tenen molt a veure amb la convergència telefònica.

En aquest aspecte, és una obra altament recomanable.

Manuel Parés i Maicas

ALMIRÓN, Nuria

Juicio al poder: El pulso de la justicia con el BSCH

Madrid: Ediciones Temas de Hoy, 2003

Aquest llibre ens ofereix una descripció molt pormenoritzada de l'enfrontament entre el Banco Santander Central Hispano (BSCH) i els poders públics, concretament el Ministeri d'Hisenda, del Govern espanyol, i el poder judicial. La raó del conflicte és la política seguida pel banc en el camp de la cessió de crèdits de nua propietat (considerada una pràctica il·legal per part d'aquell), juntament amb les pri-

mes úniques i el diner negre. En una paraula, els riscos fiscals que es produeixen en determinats productes financers.

El text és molt documentat i narra cronològicament els distints esdeveniments que es van produir des de l'any 1995 en aquest terreny. La confrontació es plantejava per part del primer banc espanyol pels seus recursos i la seva posició en el mercat bancari, que va tractar

per tots els mitjans lícits i il·lícits de justificar i de fer creure al Govern i al poder judicial que actuava correctament. Quan calia, si convenia als seus interessos, sacrificava els dels clients que li havien confiat la gestió d'aquestes possibilitats bancàries.

Explica amb amplitud que, en general, l'actuació dels diferents actors contra els quals s'enfrontava el banc no fou precisament estimulants ni satisfactòria: les autoritats del Ministeri d'Hisenda, el paper dels jutges, dels fiscals (dissortament li fou barrada el pas a la intervenció del fiscal anticorrupció), dels advocats i del Govern del PP. Hi afegeix que la posició dels mitjans de comunicació no es va caracteritzar sempre per la transparència.

En nombrosos casos, fou una qüestió d'inefàcia, en d'altres, de dubtosa moralitat dels actors que hi intervenien.

En acabar el treball, afirma que la cessió de crèdits ha estat el frau econòmic més gran des de la recuperació de la democràcia.

A títol de conclusió, vull destacar la valentia de l'autora en abordar aquest tema. Ha fet un minuciós, seriós i solvent

treball de periodisme d'investigació, que no ha estat prou tingut en compte, quan en realitat el tema estudiat es mereixia figurar en l'agenda pública política i dels mitjans de comunicació. El seu estil és molt apropiat en tots els sentits.

Com a persona preocupada pel respecte a l'ètica per part dels governs, dels polítics, dels jutges i dels poders econòmics privats, com ho és un banc, haig de manifestar el regust amarg que m'ha originat llegir aquest llibre, car en una bona part de les actuacions dels diferents actors no es veu cap consciència ètica que orienti les seves accions, ans al contrari. En una revista de recerca de la comunicació com la nostra, considero que cal que es fixi com una fita indefectible l'ètica de la comunicació i, per consegüent, proposo que es doni el relleu que es mereixin els treballs com aquest que presentem ara, que denunciïn supòsits de violacions de l'ètica per part de determinats actors polítics, econòmics o socials.

Vull donar les gràcies a Nuria Almirón per la seva voluntat d'oferir-nos aquesta obra.

Manel Parés i Maicas

AZNAR, Hugo

Ética de la comunicació y nuevos retos sociales: Códigos y recomendaciones para los medios

Barcelona: Paidós, 2005

AZNAR, Hugo

Pautas éticas para la comunicación social

Moncada, València: Universidad Cardenal Herrera-CEU, 2005

El professor de l'esmentada Universitat, Hugo Aznar, que ja disposa d'una extensa i valuosa bibliografia sobre l'ètica i, encara més, sobre la deontologia de la comunicació, publica ara dos nous llibres, d'un indubtable interès per la temàtica abordada. En efecte, ens ofereix una sèrie de codis deontològics o d'acords d'aquesta natura

referents a un cert nombre de qüestions actuals en aquest àmbit. La seva utilitat és evident. En bona mesura, cal tenir com a antecedent el seu llibre *Ética y periodismo: Códigos, estatutos y otros mecanismos de autorregulación* (Barcelona: Paidós, 1999).

En una primera part del primer llibre, més aviat breu, hi exposa les grans